

**Helhetlig rapport om bruk av midler på kap. 496, post 71
Tilskudd innvandrersorganisasjoner og annen frivillig
virksomhet - 2016**

IMDi
Integrerings- og
mangfoldsdirektoratet

Innhold

Innledning.....	3
Deltakelse og tillit.....	3
1. Tilskudd til lokale innvandrersorganisasjoner og frivillig virksomhet i lokalsamfunn	4
a) Drift av lokale innvandrersorganisasjoner	5
b) Frivillig virksomhet i lokalsamfunn.....	5
a) og b) Samlet oversikt 20 kommuner	6
Rapportering fra Groruddalen og bydel Søndre Nordstrand	6
Samlet vurdering av måloppnåelse	6
Eksempler på gode tiltak	7
2. Tilskudd til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet.....	8
Godt eksempel	9
SELMA aspirantkurs.....	9
3. Tilskudd til frivillige organisasjoners holdningsskapende/forebyggende arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige inngrep i unges frihet.....	10
Antall søknader og innvilgelser	10
Oversikt over organisasjoner som fikk støtte i 2016.....	11
Eksempler på gode tiltak	12
4. Informasjons- og veiledningstiltak rettet mot innvandrere	13
Del 1 - Informasjon om det norske samfunnet rettet mot arbeidsinnvandrere og personer som ikke omfattes av introduksjonsordningen.	13
Oversikt over organisasjoner som fikk støtte i 2016, del 1	14
Eksempler på gode tiltak	14
Del 2 - Aktiviteter knyttet til intensjonsavtaler mellom IMDi og frivillige organisasjoner	16
Oversikt over tildelt støtte i 2016, del 2.....	16
Eksempel på tiltak knyttet til intensjonsavtalene i 2016	16
5. Innsats for særlig utsatte innvandregrupper	17
6. Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner	17
Oversikt over organisasjoner som fikk støtte i 2016.....	18
Eksempler på gode tiltak	23
Litteraturliste.....	24

Innledning

Et av Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDi) oppgaveområder er å involvere frivillig sektor i integreringsarbeidet. Forvaltning av tilskuddsordninger til frivillige organisasjoner er et sentralt virkemiddel på dette området. På vegne av Justis- og beredskapsdepartementet forvalter IMDi tilskuddsmidler til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet (kap. 496, Post 71). Tilskuddsordningene skal bidra til inkludering og integrering av personer med innvandrerbakgrunn, og styrke frivillige organisasjoners rolle i integreringsarbeidet.

I 2016 lå følgende tilskuddsordninger under denne posten:

1. Tilskudd til lokale innvandrersorganisasjoner og frivillig virksomhet i lokalsamfunn
2. Tilskudd til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet
3. Tilskudd til holdningsskapende/forebyggende arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlig begrensning av unges frihet
4. Tilskudd til informasjons- og veiledningstiltak rettet mot innvandrere
5. Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner
6. Tilskudd til innsats for særlig utsatte innvandrergreper

Det er formulert egne målsetninger for hver tilskuddsordning. Disse vil det bli redegjort for nærmere i gjennomgangen av hver enkelt ordning. I denne helhetlige rapporten vil det redegjøres for hvordan midlene har bidratt til å oppnå målsetningene for de enkelte tilskuddsordningene. Rapporten vil der det er aktuelt også knyttes til resultatkrav 4.1 og 4.2 som beskrevet i Tildelingsbrevet for 2016:

- 4.1. *Antall samarbeidstiltak og arenaer hvor frivillige organisasjoner og kommuner deltar skal øke.*
- 4.2. *Antall tiltak i regi av frivilligheten rettet mot innvandrere (i lokalsamfunn) skal øke.*

Deltakelse og tillit

Frivilligheten utgjør den viktigste møteplassen for nyankomne innvandrere utenom jobb og skole. Å delta på disse arenaene skaper sosiale nettverk og tilhørighet, og bidrar til å styrke tilliten mellom borgerne i samfunnet. Frivilligheten som integreringsarena har også stor betydning for arbeidsinnvandrere og familieinnvandrere, hvor flere har mangelfulle kunnskaper i norsk, og om det norske samfunnet, også etter flere års botid.

Viktigheten av at innvandrere deltar i sivilsamfunnet understrekes i NOU 2017:2: «*Tillit og medborgerlig engasjement er betingelser for videreføring av et levedyktig demokrati. En viktig del av det å skape mulighetsstrukturer vil være å tilrettelegge for at nykommere kan få tilgang til ressurser som bistår dem til å delta i sivilsamfunnet*» (NOU 2017:2, s.185).

Det kan argumenteres for at alle de seks ordningene har til felles at de skal bidra til å øke innvandrerbefolkningens deltakelse i, og tillit til, det norske samfunnet. Gjennom deltakelse i det frivillige samfunnslivet får man tilgang til formelle og uformelle nettverk. For innvandrere er tilgang til slike lokale nettverk spesielt viktig med tanke på å komme inn på arbeidsmarkedet. Forskning viser at lokale møteplasser og nettverk har positive effekter på muligheten for å komme over i arbeid (Søholt, Tronstad og Bjørnsen 2014). Slik uformell sosial kontakt med personer uten innvandrerbakgrunn bidrar til å skape tillit, som vil kunne gi innvandrere tilgang til lokale referanser som kan gjøre det lettere å komme inn på arbeidsmarkedet. Slikt bekjentskap med norske venner vil også kunne bidra til å øke følelsen av tilhørighet til lokalsamfunnet. På den måten kan deltakelse i frivilligheten også bidra til å forebygge utenforskap.

Som en arena for sosial integrasjon, bidrar deltakelse i det frivillige organisasjonslivet til økt mellommenneskelig tillit (Segaard 2011:36). I forskning som benytter en nettverkstilnærming for å forstå lokale integrasjonsprosesser er begrepet «sosial kapital» sentralt. Sosial kapital er definert som ressurser i form av tillit, nettverk og normer for gjensidighet mellom individer og grupper (Putnam,

2000). «Sammenbindende sosial kapital» beskriver tette bånd til folk som er like en selv, som familie og nære venner. «Brobyggende sosial kapital» brukes til å beskrive relasjonsbygging og samarbeid med personer som er forskjellige fra en selv mht. etnisitet, språk, religion og ideologisk tilhørighet. Brobyggende sosial kapital kan bidra til å utvide sosiale nettverk og tillitsbånd til de utenfor ens nærmeste omgangskrets.

I den lokale frivilligheten ligger det et potensiale for brobyggende sosial kapital, bygging av overskridende sosiale nettverk og tillit, som er gunstig både for samfunnet og den enkelte innvandrers integrasjonsprosess. Det skaper muligheter for å delta i fellesskap og sosialiseres inn i samfunnets felles normer og verdier. Lokale myndigheter har en viktig rolle i å legge til rette for dette, ved å skape møteplasser på tvers av ulike grupper i lokalsamfunnet, inkludert mellom innvandrersorganisasjoner og andre frivillige organisasjoner. Myndighetenes rolle i å koble ulike personer, organisasjoner og institusjoner sammen omtales i denne forskningen som «lenkende sosial kapital» (Woolcock 1989).

For IMDi som tilskuddsforvalter er det viktig å støtte opp under tiltak som bidrar til slik tillit på tvers av ulike grupper i lokalbefolkningen. Eksempel på dette er aktivitetsstøtten til innvandrersorganisasjoner, hvor målet er å styrke deres brobyggende rolle, slik at de bidrar til å skape tillit på tvers av bakgrunner. Det er viktig å sikre at slike etnisk baserte organisasjoner fungerer som brobyggere og springbrett for innvandreres deltakelse i mer blandede lag og foreninger, og samfunnet for øvrig.

Å bidra til økt myndiggjøring av personer som er utsatt for ekstrem kontroll vil gi disse personene større muligheter til å velge egne veier for deltakelse i samfunnet. Informasjon om muligheter for deltakelse i frivilligheten er spesielt viktig, ettersom mange innvandrere oppgir at de er usikre på hvordan de kan bli aktive (Eimhjellen & Seggaard 2010:42). Medlemskap i en organisasjon gir medlemmene visse demokratiske rettigheter, som mulighet til å påvirke organisasjonen. Det har blitt påpekt at innvandrerbefolkningen i mindre grad er representert gjennom medlemskap eller formelle posisjoner i organisasjoner, og dette har blitt sett på som et større problem enn eventuell manglende deltakelse i frivillig arbeid (Wollebæk & Sivesind 2010:50). En del tradisjonelle norske organisasjoner kan også ha organisatoriske barrierer knyttet til kultur og uskrevne normer og verdier, og det er viktig å være bevisst på dette når man prøver å nå ut til nye grupper i samfunnet (Seggaard 2011:19). Å oppfordre de store etablerte organisasjonene til å senke barrierene for at personer med minoritetsbakgrunn blir medlemmer og at flere med minoritetsbakgrunn får stillinger og verv i organisasjonen, er derfor viktige virkemidler for å øke minoriteters deltakelse. Flere nasjonale ressursmiljøer har et stort kontaktnettverk i innvandrerbefolkningen, og er blant annet opptatt av å formidle innvandreres erfaringer og synspunkter når det gjelder deltakelse i samfunnet.

1. Tilskudd til lokale innvandrersorganisasjoner og frivillig virksomhet i lokalsamfunn

Ordningen er todelt og gjelder støtte til a) drift av lokale innvandrersorganisasjoner og b) frivillig virksomhet i lokalsamfunn. Deler av ordningen er øremerket til organisasjoner og aktiviteter i Groruddalen og bydel Søndre Nordstrand, som en del av områdesatsingene i Oslo. Hoveddelen av midlene blir forvaltet av 20 kommuner med mange innbyggere med innvandrerbakgrunn. Det var satt av 13,43 mill. til denne ordningen i 2016. 2,3 mill. var øremerket til organisasjoner og aktiviteter i bydelene i Groruddalen og bydel Søndre Nordstrand. Målet med tilskuddsordningen er beskrevet i Prop 1 S (2015 – 2016):

«Målet med driftstilskudd til lokale innvandrersorganisasjoner er å medvirke til og styrke deltakelsen i organisasjonslivet og i sosiale nettverk for denne delen av befolkningen. Målet med tilskuddet til frivillig virksomhet er å skape møteplasser og aktiviteter i lokalsamfunn på tvers av ulike grupper i

befolkningen. Tiltakene skal være knyttet til integrering av personer med innvandrerbakgrunn. Begge tilskuddene skal medvirke til å skape økt tillit til, og tilhørighet i, det norske samfunnet.»

a) Drift av lokale innvandrerorganisasjoner

Som ny i et land kan deltakelse i slike fellesskap skape trygghet og økt tillit, og samtidig tilføre deltakerne større ressurser og økt kunnskap om det norske samfunnet. Deltakelse her kan generere en type tillit som kan bidra til å senke terskelen for deltakelse i andre fellesskap og i samfunnet for øvrig, og slik bidra til tillit på tvers av bakgrunn. Slik kan driftstøtten til innvandrerorganisasjoner ved siden av å styrke medlemmenes deltakelse i det etnisk, språklig eller kulturelt baserte organisasjonslivet også bidra til økt tillit og tilhørighet til det norske samfunnet. Rapporteringen for 2016 viser at flere av innvandrerorganisasjonene som får driftstøtte også søker og mottar aktivitetsstøtte, hvis formål er å skape møteplasser på tvers av ulike grupper i samfunnet, og således kan bidra til å skape overskridende tillit. Slik kan de få en brobyggende rolle for medlemmene.

I 2016 søkte 154 innvandrerorganisasjoner om til sammen kr. 3 505 627,- i driftsstøtte over denne ordningen. Av disse fikk 128 innvandrerorganisasjoner innvilget driftsstøtte på til sammen kr 2 594 680,-. Til sammen var det ca. 11 000 medlemmer som ble omfattet av denne driftsstøtten. To kommuner ga ikke driftstøtte gjennom denne ordningen i 2016. Sarpsborg har valgt å ikke prioritere dette tilskuddet. Skedsmo kommune gir driftsstøtte til innvandrerorganisasjoner gjennom en annen kommunal tilskuddsordning.

Driftsstøtte

År	2016	2015
Søkt	154	150
Søknadsbeløp	3 505 627	2 639 700
Innvilget	128	120
Innvilget beløp	2 594 680	2 240 993
Antall medlemmer omfattet	11 000	11 393

b) Frivillig virksomhet i lokalsamfunn

Hvis innvandrere utelukkende deltar i slike nasjonalt baserte organisasjoner, kan det skape distanse til storsamfunnet og bidra til å forsterke segregering. Aktivitetsstøtten skal bidra til å skape møteplasser og aktiviteter i lokalsamfunn på tvers av ulike grupper i befolkningen, og slik bidra til å skape tillit på tvers av bakgrunner og til samfunnet for øvrig. Slike tiltak kan også bidra til å forebygge fordommer mellom ulike grupper i samfunnet. På den måten kan deltakelse i nasjonalt baserte organisasjoner fungere som et springbrett for deltakelse i mer blandede eller tradisjonelle norske organisasjoner.

I 2016 mottok kommunene 561 søknader på til sammen kr. 24 737 136,- om aktivitetsstøtte. Totalt ble det innvilget 381 søknader om tiltak på til sammen kr. 7 869 167,-. Av disse var 193 av søknadene fra innvandrerorganisasjoner, og disse mottok til sammen kr. 3 266 669,- i aktivitetsstøtte. Av de innvilgede søknadene kom således rundt 50 prosent fra innvandrerorganisasjoner. Innvandrerorganisasjoner mottok rundt 40 prosent av aktivitetsstøtten. Totalt deltok rundt 123 000 personer på disse tiltakene.

Aktivitetsstøtte

År	2016	2015
Søkt	561	394
Søknadsbeløp	24 737 136	21 195 892

Innvilget	381	291
Innvilget beløp	7 869 167	6 082 011
Hvorav innvandrersorganisasjoner	193	125
Hvorav innvilget til innv. org.	3 266 669	2 829 129
Antall deltakere omfattet	123 000	145 597

a) og b) Samlet oversikt 20 kommuner

Kommune	Tildeling	Driftstøtte	Beløp	Aktivitetstøtte	Beløp
Arendal	136145	2	22000	8	112495
Bergen	1100256	21	440000	36	655000
Bodø	106136	4	60000	3	46000
Bærum	535312	5	120000	9	410000
Drammen	452801	8	170000	11	276250
Fredrikstad	286728	6	40500	18	246228
Gjøvik	94364	1	6000	4	75000
Hamar	82269	1	2000	16	97000
Kristiansand	353157	6	120000	12	230000
Oslo	4937843	25	919180	131	3298000
Sandefjord	165507	3	33000	5	132507
Sandnes	367300	14	148000	13	201953
Sarpsborg	219760	0	0	15	219000
Skedsmo	304938	0	0	9	304938
Skien	195408	4	150000	20	180408
Stavanger	678945	16	246000	18	420101
Tromsø	197348	6	33000	20	164348
Trondheim	591101	4	40000	22	559500
Tønsberg	129814	1	20000	6	129814
Ålesund	144873	1	25000	5	110625
Totalt	11080003	128	2594680	381	7869167

Rapportering fra Groruddalen og bydel Søndre Nordstrand

Kr. 2 300 000,- av de de totale tilskuddsmidlene er øremerket til organisasjoner og aktiviteter i Groruddalen og bydel Søndre Nordstrand. Bydelene Alna, Bjerke, Grorud, Stovner og Søndre Nordstrand forvaltet kr. 460 000,- hver over denne ordningen i 2016. Totalt ble 149 søknader om aktivitetsstøtte innvilget, og samlet innvilget sum var på kr. 2 238 500,-. Totalt 149 tiltak ble støttet. Det var 61 500 i ubrukte midler. Tallet for 2015 var 112 tiltak.

Samlet vurdering av måloppnåelse

Flere kommuner melder om behovet for, og viktigheten av, felles møteplasser på tvers av befolkningen. De vurderer også tilskuddsordningen for å være et viktig bidrag for å styrke innvandrerbefolkningens tillit og tilhørighet i det norske samfunnet. For eksempel skriver Bergen kommune:

«Innvandrerbefolkningen i Bergen har vært i sterk vekst de siste årene og det er viktig for Bergen kommune å vise hele befolkningen at mangfoldet gir muligheter ... Det har i prioriteringen av

tildelinger også vært lagt vekt på tiltak som styrker tilknytningen til Bergen og lokalsamfunnet gjennom ulike kurs og aktiviteter. Vi er fornøyd med at de fleste av tiltakene som det er gitt tilskudd til har en målgruppe som er hele befolkningen. Gjennom rapportering og oppfølging av tiltakene har vi registrert at vi har lagt til rette for møteplasser for et bredt spekter av befolkningen. Dette mener vi er viktig for å sikre tilhørighet til plassen.»

Bærum kommune skriver at flere av aktivitetene er gjennomført i fellesskap mellom innvandrersorganisasjoner. De skriver: *«Flere av tiltakene er sammenslåtte grupper av innvandrersorganisasjoner som ønsker å gjøre noe for fellesskapet. Et eksempel er svømmeopplæring og internasjonal kulturdag under Sandvika byfest. Disse tiltakene har styrket innvandrersorganisasjonene og tilliten mellom dem.»*

Trondheim kommuner skriver at flere av tilskuddsmottakerne sier at de gjennom prosjektene har fått større nettverk og fått mer kjennskap til det norske samfunnet.

Oslo kommune skriver:

«Mange av aktivitetene i regi av innvandrersorganisasjoner er enkeltarrangementer med faglig innhold som seminarer, informasjonsmøter, kurs og samtalegrupper. I tillegg til at disse arrangementene samler deltakere med ulik bakgrunn, er det lagt vekt på at det faglige innholdet skal bidra til inkludering i det norske samfunnet. Det er spesielt lagt vekt på å gi tilskudd til tiltak som faller inn under kommunenes prioriterte områder når det gjelder mangfolds- og integreringsarbeid; skole og utdanning, sosial mobilitet, økt kunnskap om det norske samfunnet og lover og regler, økt samfunnsdeltakelse, deltakelse på arbeidsmarkedet og forebygging mot rasisme og diskriminering.»

Bydel Søndre Nordstrand skriver:

«I Bydel Søndre Nordstrand har halvparten av innbyggerne innvandrerbakgrunn. Organisasjons- og foreningslivet i bydelen står sterkt, men det er likevel et stykke igjen før den mangfoldige beboersammensetningen synliggjøres i organisasjons- og foreningsliv. Det er av stor interesse at deltakelsen styrkes slik at inkludering, medvirkning og samarbeid blir en realitet på alle nivå. Det er også et stort behov for møteplasser i hele bydelen, og beboerne tar selv initiativ til å skape aktiviteter og arenaer hvor beboerne kan møtes.»

I rapporteringen fra bydelene i Groruddalen skriver de at tilskuddet har utløst mye engasjement blant beboere og foreningsliv i bydelene, og at det har bidratt til gjennomføring av en lang rekke arrangementer og aktiviteter for hele befolkningen.

Med tanke på målsetningen for ordningen fremgår det av rapporteringen at midlene har spilt en viktig rolle når det gjelder å styrke innvandrerbefolkningens deltakelse i organisasjonslivet, skape gode møteplasser i lokalsamfunnet og å medvirke til økt tillit til det norske samfunnet.

Når det gjelder resultatkrav 4.1. *Antall samarbeidstiltak og arenaer hvor frivillige organisasjoner og kommuner deltar skal øke*, så kan vi få en indikasjon på at det har skjedd en økning fra 2015, ettersom det er gitt støtte til flere tiltak i 2016. De frivillige organisasjonene har samarbeidet med kommunene i gjennomføring av flere av tiltakene. Når det gjelder resultatkrav 4.2 *Antall tiltak i regi av frivilligheten rettet mot innvandrere (i lokalsamfunn) skal øke*, så ser vi av rapporteringen fra de 20 kommunene at antallet personer som omfattes av driftsstøtten og aktivitetsstøtten har gått noe ned i år.

Eksempler på gode tiltak

Forum for dialog og samarbeid i Søndre Nordstrand

Forumet er en møteplass mellom muslimske menigheter, kirkesamfunn, politi og bydelens beredskapsteam. Hensikten er å kunne styrke dialogen og samarbeide på tvers. Forum for dialog og samarbeid i Søndre Nordstrand ble opprettet i 2011. I en flerkulturell bydel er det særdeles viktig å

ha en god dialog og et godt samarbeid mellom ulike trossamfunn, offentlige aktører og frivillige organisasjoner. Forumet ledes av politiet og bydelens SaLTo koordinator, og består av religiøse ledere fra ulike trossamfunn i bydelen, representanter fra bydelsadministrasjonen, offentlige instanser og frivillige organisasjoner. Forumets formål er at dialog og samarbeid mellom aktører i bydelen skal styrkes for å fremme trygghet og for å hindre og håndtere kriser som kan oppstå i lokalmiljøet. Dialog og samarbeid er en prosess som krever at partene møtes jevnlig. I 2016 ble det avholdt fire ordinære møter for medlemmene der viktig informasjon og dagsaktuelle temaer ble drøftet. I tillegg ble tre større dialogmøter arrangert som åpne folkemøter med tema: Trygghet der du bor - felles ansvar. Dialogmøtene organiseres av trossamfunn og frivillige organisasjoner som inviterer representanter fra bydelens tjenester og politi inn for å informere og skape dialog mellom innbyggere og det offentlige. Forumet har også arrangert en fagkonferanse der dyktige fagfolk innledet om aktuelle tema som barn som lever med vold i familien og arbeid med flerkulturell ungdom etterfulgt av gruppedialog. Forumet deltok også på bydelens fagkonferanse om hatkriminalitet, radikaliserings og ekstremisme.

Stimulere til bedriftsetableringer for innvandrerkvinner i Skien

Dette er et stort prosjekt hvor IMDI-midlene har vært en av mange bidragsytere. Prosjektet går ut på å få kvinner til å starte opp egne bedrifter og delta mer aktivt i norske nettverk og samfunn. I etterkant tok mange kontakt med f.eks Røde kors eller oppsøkte fotballbanen hvor barna deres spiller. To av deltagerne er nå med i en gruppe sammen med norske kvinner som vil starte egne bedrifter, og tre står på venteliste.

BAAFEST er en feiring av afrikansk kultur i Bergen. Det bor flere tusen personer med afrikansk bakgrunn og denne festivalen presenterer på en flott måte mangfoldet i afrikansk kultur for alle bergensere. Høydepunktet i festivalen er ulike arrangementer en helg i juni fra scene og plasser i Bergen sentrum. Profesjonelt fremført musikk og scenekunst fra ulike afrikanske land på sentrale steder i byen er med på å synliggjøre de afrikanske minoritetene i byen og rette et positivt søkelys på disse gruppene. Festivalen er et eksempel på hvordan det økte mangfoldet i byen gir hele befolkningen muligheten til å få ny kulturelle impulser og inntrykk.

2. Tilskudd til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet

Dette er en tilskuddsordning for organisasjoner som betegnes som nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet. Støtten øremerkes til den enkelte organisasjon over statsbudsjettet. I 2016 fikk 16 organisasjoner til sammen **22,29** mill. over denne tilskuddsordningen.

Organisasjon	Tilskudd
Antirasistisk senter	2 175 000
Caritas	2 000 000
Human Rights Service (HRS)	1 835 000
Innvandrerne Landsorganisasjon (INLO)	600 000
JustUnity	1 500 000
Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)	1 265 000
LIM – Likestilling, integrering, mangfold	700 000
Minotenk – minoritetspolitisk tenketank	750 000
Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk (MiR)	500 000
MiRA – Ressurscenter for innvandrer- og flyktningkvinner	2 050 000
Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS)	2 630 000
Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)	1 440 000
Samora	500 000
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)	1 850 000

Utrop	500 000
Fargespill Bergen	2 000 000
Til sammen:	22 295 000

Målet med tilskuddsordningen er beskrevet i Prop 1 S (2015 – 2016):

«Målet med tilskuddet til nasjonale ressursmiljøer på integreringsfeltet er å medvirke til økt deltakelse i, og økt tillit til, samfunnet blant innvandrere og barna deres. Tilskuddet skal medvirke til å gi alle de samme pliktene, rettighetene og mulighetene når det gjelder å delta i samfunnet og ta i bruk egne ressurser»

Om deres rolle, står det:

«De nasjonale ressursmiljøene har en viktig rolle i å følge innvandrings- og integreringsfeltet. De skal blant annet være en kilde til alternativ kunnskap, formidling av erfaringer og synspunkter fra innvandrere og barna deres. Miljøene skal samle og formidle eksisterende kunnskap og kompetanse på integreringsfeltet basert på erfaring, en bred kontaktflate og solid forankring i ulike innvandremiljøer.»

Det utarbeides ikke målekriterier for tilskuddet utover det som står i Prop. 1 S.

De nasjonale ressursmiljøene rapporterer til IMDi om bruken av midler. IMDi sender hvert år en egen rapport med forslag til fordeling av støtte over neste års statsbudsjettet for denne ordningen. Her gir vi også en oppsummering av organisasjonenes arbeid siste år.

Basert på innrapporteringene kan vi si at flere av organisasjonene bidrar med å formidle erfaringer og synspunkt fra et bredt spekter av personer med innvandrerbakgrunn. Flere av organisasjonene har stor kapasitet til å mobiliserer innvandrerbefolkningen, og dermed stort potensiale for å påvirke deres deltakelse i, og tillit til, det norske samfunnet.

Organisasjonene jobber ikke prosjektbasert, og de rapporterer derfor ikke så grundig på gjennomførte tiltak. Og ettersom de jobber med ulike typer tiltak og på forskjellige måter, blir det vanskelig å skulle sammenligne de. Men hvis vi skal velge ut et tiltak som fremstår som svært vellykket, så er det Minotenk sitt kurs som heter *Selma aspirantkurs*.

Godt eksempel

SELMA aspirantkurs

Selma aspirantkurs er et program for samfunnsengasjerte unge voksne mellom 18 og 25 år som er interessert i menneskerettighetsspørsmål, forebygging av ekstremisme og fredsfremmende engasjement. De tilbyr deltagerne å styrke sine personlige og faglige egenskaper, og danne nettverk med andre unge som jobber mot samme mål. Det arrangeres flere kurs og ekskursionsjoner innen temaer knyttet til integrering og forebyggende arbeid. Deltakere i SELMA-programmet har fått tilbud om å bli med på ulike konferanser og seminarer, i både Norge og utlandet, knyttet til temaet hatytringer, ekstremisme og forebygging av radikaliserings. Minotenk er med i RAN (The Radicalisation Awareness Network) og 1-2 juni 2016 sendte de en SELMA-aspirant til en to-dagers ungdomssamling om forebygging av radikaliserings i Wien. 20-23 mai 2016 sendte de en -aspirant Amsterdam og to-dagers workshop om bekjempelse av rasisme, ekstremisme, fremmedfrykt og inkludering. 24. Oktober 2016, fikk Minotenk besøk av en delegasjon fra Justisdepartementet som møtte SELMA-aspirantene for innspill til handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme.

3. Tilskudd til frivillige organisasjoners holdningsskapende/forebyggende arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige inngrep i unges frihet

Tilskudd til frivillige organisasjoners forebyggende og holdningskapende arbeid mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse var et tiltak (tiltak 8) i Handlingsplan mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige begrensninger av unges frihet (2013–2016). Det var avsatt kr 9,53 mill kroner til tilskuddsordningen i Prop 1 S (2015-2016).

Målet med tilskuddsordningen er beskrevet i Prop 1 S (2015 – 2016):

«Målet med ordningen er å stimulere frivillige organisasjoner til å forebygge tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige inngrep i unges frihet gjennom å arbeide for endring i holdninger og praksis i aktuelle miljøer. Gjennom dette vil en øke sjansene for at de unge kan ta selvstendige valg når det gjelder ektefelle, og hindre kjønnslemlestelse av barn i Norge.»

Antall søknader og innvilgelser

I 2016 fikk 29 prosjekter støtte over ordningen på til sammen 9,4 mill. kroner. IMDi mottok 45 søknader på til sammen 20,6 mill. kroner. 9 prosjekter fikk innvilget flerårig støtte. Geografisk ble det innvilget flest tilskudd til Østlandet inkl. Oslo (16) og til landsdekkende prosjekter (4). Det ble innvilget tilskudd i alle regioner.

Antall prosjekter som fikk tildelt midler i 2016

Tema for prosjektet	Antall prosjekter
Tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige begrensninger av unges frihet	16
Tvangsekteskap og alvorlig begrensning av unges frihet	8
Tvangsekteskap og kjønnslemlestelse	3
Kjønnslemlestelse	2

Organisasjonene har fått støtte til ulike typer informasjons- og endringsarbeid. Eksempel på tiltak er samtalegrupper for jenter og kvinner, gutter og menn, hjemmebesøk, dialog -og debattmøter for unge og voksne, foredrag, workshops, empowermentkurs og filmproduksjon.

I 2016 mottok Oslo Røde Kors 0,65 mill. kroner for å gjennomføre kampanjen #stoppekstremkontroll, dette i henhold til tiltak 7 i handlingsplanen. Den overordnede målsetningen med kampanjen er å mobilisere unge til å snakke om ekstrem kontroll. Kampanjen ville senke terskelen for å snakke og reflektere rundt temaet ekstrem kontroll. IMDi har bistått med faglig oppfølging og veiledning av kampanjen.

De frivillige organisasjonene som har mottatt tilskudd har en viktig rolle gjennom arbeid rettet mot holdninger og informasjonsarbeid. Organisasjonene som har fått tildelt støtte i 2016 har gjennom sine aktiviteter nådd bredt ut til innvandrerbefolkningen. Organisasjonene har hatt aktiviteter rettet mot både foreldregenerasjonen, religiøse ledere og ungdommer. Tilskuddsordningens fokus på forebyggende arbeid gjennom holdningsendring fordrer at organisasjonene foruten kunnskap og kompetanse på fagområdet, også har nettverk og gjennomslag i aktuelle miljøer. Dette er avgjørende for å nå målet med tilskuddsordningen. Organisasjonenes forankring og gjennomslag forsterker prosjektenes potensiale til å utgjøre et supplement til myndighetens arbeid. Gjennom å styrke rollen til disse organisasjonene bidrar ordningen til å styrke innvandrerbefolkningens tillit til det norske samfunnet. Flere av organisasjonene som har mottatt støtte i 2016 har aktivt tatt i bruk metoder som

likemannsarbeid. IMDi mener at denne metodikken er spesielt relevant for å oppnå målsettingen med å øke deltakelse i frivillige organisasjoner. Likemannsarbeid kan bidra til å redusere barrieren fra å være mottaker til å bli en deltaker.

IMDi ble i tildelingsbrev 2016 - tillegg nr. 5, bedt om å innhente innspill til den nye handlingsplanen mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse fra frivillige organisasjoner, herunder innvandrerorganisasjoner, og fra ressurspersoner og trossamfunn. Innspillene skulle innhentes både gjennom for eksempel dialogmøter, og gjennom skriftlige innspill som skulle videreformidles direkte til departementet. IMDi arrangerte 4 innspillmøter i IMDis regionkontorer. Totalt deltok representanter for 35 organisasjoner på innspillmøtene. Flere av organisasjonene som fikk støtte gjennom denne tilskuddsordningen i 2016 har aktivt bidratt med innspill.

Oversikt over organisasjoner som fikk støtte i 2016

Organisasjon	Prosjekttittel	Tilskudd
Oslo Røde Kors	Røde Kors- telefonen om tvangsekteskap og kjønnslemlestelse	649 375
Skeiv Verden	Åpen og trygg 2016	484 000
Stiftelsen Kirkens Bymisjon I Bergen	Økt valgfrihet for unge og foreldre gjennom dialog og nettverk	480 000
Equality	Norsk nok	420 000
Samfunnsstiftelsen Ungdom Mot Vold	KAMP for selvstendig valg 2016	400 000
Stiftelsen Kirkens Bymisjon I Trondheim	Søster til Søster	400 000
Furuset Idrettsforening	Fremtidens veiledere, ditt liv - dine valg	385 000
Pakistansk Kulturforening Skedsmo	Knowledge is Power	380 000
Vestfold Røde Kors	Holdningsskapende/ forebyggende arbeid for og med kvinner i Vestfold.	380 000
Kirkens Ungdomsprosjekt	Jentegrupper for jenter med minoritetsbakgrunn	380 000
Lunar	Forebygging av æresproblematikk- implementeringsfase	380 000
Stiftelsen Amatheia	Mobilisere minoritetsmiljøer–styrke autonomi og selvråderett	350 000
Stiftelsen Oslo Krisesenter	Gutteprosjektet	350 000
Pawa Foundation - Norway	Forebyggende arbeid mot kjønnslemlestelse i Afrikanske miljøer i Oslo	350 000
Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo	Familieliv, religion og tradisjoner	350 000
Multikulturelt Initiativ Og Ressursnettverk (Mir)	Et liv uten frykt og tvang	332 000

Ilm - Islams Lære & Metode	Mitt liv, Mitt valg & Min fremtid	318 000
Stiftelsen Kvinneuniversitetet Nord	Foreldre mellom flere kulturer	300 000
Stiftelsen Kvinneuniversitetet	Kompetanseheving av frivillige	300 000
Tverrkulturell Helseinfo (Thi)	Økt kunnskap om kjønnslemlestelse- og helsetilbud til utsatte minoritetskvinner	250 000
Fuuse Dialog	Fuuse Forum	237 000
Møhlen Pris Idrettslag	Talk to me	235 000
Falken Cricket Klubb	Ta kontroll over ditt eget liv!	214 625
Vest-Agder Røde Kors Distriktskontoret	FLEXid 2016 -	210 000
Stiftelsen Kirkens Bymisjon i Trondheim	Tradisjoner i min kultur	210 000
Lin Likestilling Inkludering Og	Velg Livet	200 000
Alamal	Holdninger, innstillinger, kulturer og relasjoner	175 000
Stiftelsen Oslo Krisesenter	Prosjekt selvhjelpsbok	150 000
Sagal Help To Self Help Organization	Kultur kan endres!	130 000

Eksempler på gode tiltak

«Forebyggende arbeid mot kjønnslemlestelse i Afrikanske miljøer i Oslo»

Pawa Foundation jobber med å skape møteplasser for panafrikanske kvinner i Norge, danne nettverk og fremme faglige diskusjoner mellom medlemmene. De har gjennom prosjektet «Forebyggende arbeid mot kjønnslemlestelse i Afrikanske miljøer i Oslo» nådd stadig flere afrikanske familier som har delt erfaringer knyttet til kjønnslemlestelse. De har benyttet metoder som samtalegrupper og deltakelse i seminar, dialog med kristne og muslimske ledere samt samarbeidet med ulike organisasjoner og miljøer som jobber mot kjønnslemlestelse. Det synes som om Pawa når frem til personer i det afrikanske miljøet som andre organisasjoner og det offentlige ikke har så god kontakt med. Dette viser at nettverk kan være en viktig faktor for å nå frem til et bredere lag av befolkningen i Norge.

«Åpen og trygg 2016»

Skeiv verden er en nasjonal interesseorganisasjon for lesbiske, homofile, bifile, trans-, interkjønn- og queerpersoner (lhbtqi) med minoritetsbakgrunn. De har i en årrekke jobbet med utfordringer knyttet til tvangsekteskap og begrensninger i unges frihet. I prosjektet i 2016 «Åpen og trygg 2016» har de særlig erfart behovet for å rådgi og følge opp enkeltpersoner og deres familie. De har også jobbet aktivt for å bli mer synlig i offentligheten og i sosiale medier. De har en bevissthet om metodebruk i arbeidet. Utstrakt bruk av likemannsarbeid og fokus på flere rollemodeller mener de er med på å nå flere lhbtqi-personer og redusere graden av tvangsekteskap og begrensninger i deres frihet.

«Fremtidens veiledere, ditt liv - dine valg»

Alnaskolen drives av Furuset Idrettsforening, og er et tilbud til ungdom i alderen 15-25 år, som har, eller ønsker, en lederrolle i lokalmiljøet innen idrett, andre fritidsaktiviteter, organisasjonsliv eller

frivillig arbeid. Prosjektet «Fremtidens veileder, ditt liv – dine valg» har som mål å gi deltakere kompetanse til å jobbe med holdningsskapende arbeid mot tvangsekteskap og alvorlige begrensninger av unges frihet. Det baserer seg på ung-til-ungmetodikk (peer education). Deltakerne rekrutteres fra Alnaskolens «ungdomspool», med bakgrunn fra blant annet Marokko, Eritrea, Tyrkia, Pakistan, Jemen, Sri Lanka og Afghanistan. Deltakerne lærer om tvangsekteskap, æresrelatert vold, kvinneverettigheter, likestilling, menneskerettigheter, kultur og religion. De kurses i dialog som metode for å snakke om sensitive temaer, og får praksis gjennom skolebesøk og samtalegrupper med yngre ungdommer. I samråd med prosjektledelsen kan de være mentorer for ungdommer som i noen grad sliter. To deltakere deltar fast på neste kull.

4. Informasjons- og veiledningstiltak rettet mot innvandrere

Tilskuddsordningen er todelt og gjelder prosjektstøtte til 1) informasjon om det norske samfunnet rettet mot arbeidsinnvandrere og personer som ikke er omfattet av introduksjonsordningen, og 2) aktiviteter knyttet til intensjonsavtaler mellom IMDi og frivillige organisasjoner. Ordningen er primært for frivillige organisasjoner. Det var avsatt 7,45 mill. kroner totalt til denne ordningen i 2016.

Målet er beskrevet i Prop 1 S (2015 – 2016):

«Nyankomne innvandrere trenger kunnskap om det norske samfunnet. Ordningen skal bidra til å styrke frivillige organisasjoners arbeid med informasjon og veiledning til nyankomne innvandrere i lokalsamfunnet.»

Del 1 - Informasjon om det norske samfunnet rettet mot arbeidsinnvandrere og personer som ikke omfattes av introduksjonsordningen.

Del 1 gjelder støtte til prosjekter som gir informasjon og veiledning om det norske samfunnet til arbeidsinnvandrere og personer som ikke omfattes av introduksjonsordningen. Det gis støtte til informasjonstiltak som omfatter lover og regler, offentlige tjenester og lokalt frivillig organisasjonsliv. Hensikten er å gi innvandrere informasjon som er tilpasset deres behov for kunnskap om, og innføring i, det norske samfunnet.

Ordningen er primært for arbeidsinnvandrere og familiegjenforente som ikke omfattes av introduksjonsordningen. Målgruppen er stor. Eksempelvis teller arbeidsinnvandrere fra Polen og deres familier nå ca. 100 000, og utgjør den største innvandrerguppen i Norge. Tilskuddsordningen bidrar til at man i større grad når ut til denne gruppen med informasjon og veiledning, noe som er viktig, da arbeidsinnvandrere og mange familieinnvandrede ikke omfattes av andre tilskuddsordninger.

I 2016 var det satt av kr 4,25 mill. til denne delen av tilskuddsordningen. IMDi mottok 25 søknader på til sammen kr. 11 mill. 6 av søknadene på gjaldt flerårig støtte, jf. tildelingen i 2015, da det ble mulig å bevilge støtte til prosjekter med varighet fra ett til tre år, med forbehold om Stortingets årlige budsjettvedtak. 12 av søknadene gjaldt nye prosjekter, og de øvrige var søknader om videreføring av prosjekter støttet i 2015. 12 prosjekter (11 organisasjoner) fikk innvilget støtte over på til sammen kr. 4 075 000. I tillegg ble det utbetalt kr 175 000 til Norske Folkehjelp, 2. termin av tilskudd for 2015, som ved en feil ikke ble utbetalt i 2015.

Av de 12 prosjektene er 10 videreført fra 2015, av disse var 6 innvilget flerårig støtte i 2015, mens 2 prosjekter var nye.

Oversikt over organisasjoner som fikk støtte i 2016, del 1

Organisasjon	Prosjekttittel	Tilskudd	Antall år
Caritas Norge	Informasjon og veiledningstiltak rettet mot arbeidsinnvandrere	350 000	År 2 av 3
Caritas Bergen	Informasjon og veiledningstiltak rettet mot arbeidsinnvandrere	200 000	1 år
Chinese Professionals In Norway - CPN	Kompetansesenter for innvandrere	350 000	År 2 av 2
Juridisk Rådgivning for Kvinner- JURK	Jussambassadørprosjektet	400 000	År 2 av 3
Jushjelpa i Midt-Norge	Sosial dumping av arbeidsinnvandrere	380 000	1 år
Kirkens Bymisjon Bergen	Informasjonsformidling og veiledning til norsk språk, jobb og samfunn	350 000	År 2 av 2
Kristent Interkulturelt Arbeid - KIA	Informasjon og veiledning for arbeidsinnvandrere i Oslo Øst og Sentrum	300 000	1 år
Likestilling, inkludering og nettverk - LIN	Ny i Norge	350 000	1 år
Norges Røde Kors	Stella Røde Kors Kvinnesenter	350 000	År 2 av 2
Norsk Folkehjelp Oslo	Arbeidsmarkedsorientering for arbeidsinnvandrere	380 000	1 år
Selvhjelp for flyktninger og innvandrere - SEIF	På egne ben	315 000	1 år
KUN Senter for kunnskap og likestilling	Ny i Norge	350 000	År 2 av 2

Arbeidsinnvandrere og deres ektefeller/familier var målgrupper for flertallet av prosjektene (8) med tiltak rettet både mot arbeidsinnvandrere fra EØS/EU-land og utenfor Europa. De øvrige prosjektene var rettet mot mer sammensatte målgrupper, hvor en stor andel utgjøres av familieinnvandrede kvinner (utenfor introduksjonsordningen), og som inkluderer nasjonalitetsgrupper som somaliere, afghanere og irakere, hvor en stor andel omfattes av introduksjonsordningen, men hvor også mange ikke omfattes. Tre av prosjektene i 2016 (JURK, LIN og Stella Røde Kors) var rettet kun mot kvinner.

Prosjektene omfattet ulike typer tiltak som individuell informasjon og veiledning, foredrag og kursvirksomhet, workshops og fagseminarer, ekskursjoner, informasjon på organisasjonenes nettsider/facebook. Informasjonstema omfatter bl.a.: lover og regler i arbeidslivet, arbeidskultur, skatteregler, offentlige tjenester, helse og skole, barnehage, barnevern, frivillighet, kulturelle koder, demokrati og politikk, boliganskaffelse, husleieregler.

To nye prosjekt fikk støtte: Caritas Bergen, for videreutvikling av Caritas Infosenter Bergen, som driver informasjon og veiledning av arbeidsinnvandrere i Bergens- og Hordalandsområdet, og Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) for informasjon og veiledning av arbeidsinnvandrere i Oslo, Bergen, Stavanger og Ålesund.

Eksempler på gode tiltak

Norsk folkehjelp: «Arbeidsmarkedsorientering til arbeidsinnvandrere»

Norsk folkehjelp Oslo har siden 2001 drevet integreringsprogrammet Oasen, som har som hovedmål å styrke innvandrerkvinnens deltakelse og mestring i samfunnet og familien. Prosjektet bygger på arbeidsmarkedsorienteringssesjoner Oasen har holdt i samarbeid med flere bydeler i Oslo siden 2010, og er videreutviklet med støtte fra IMDi siden 2015.

Hovedmålgruppen er arbeidsinnvandrere med noe botid i Norge, i hovedsak arbeidsinnvandrere med oppholdstillatelse eller statsborgerskap i et EU-land. Arbeidsinnvandrere ankommer til Norge dårlig forberedt i forhold til riktig kvalifikasjoner, med liten forkunnskap om landet og usikre jobbutsikter. Andre har de rette kvalifikasjonene, men mangler informasjon som kan sette dem i stand til å hjelpe seg selv. Prosjektet orienterer arbeidsinnvandrere om arbeidsmarkedssituasjonen i Norge, gir dem informasjon om praktiske forhold knyttet til helse, hjelpetilbud, mestringsstrategier, arbeidsforhold, arbeidskultur, skatteregler, veiledning i offentlig byråkrati, arbeidstilsynet osv. Deltakere til tilbudet rekrutteres for en stor del gjennom Norsk Folkehjelps gratis norskkurs og språktrening rettet mot arbeidsinnvandrere. Prosjektet gjennomførte 35 arbeidsmarkedssorieringssesjoner i 2016, hvor til sammen ca. 700 personer deltok. I tillegg ble det gitt personlig veiledning til ca. 300 personer, og veiledning per telefon til ca. 35 personer per uke. I formidling av informasjon benyttes er fortløpende dialog med brukerne som metode. Informasjonens tilpasses gruppens behov ved at deltakerne hele tiden kan stille spørsmål og trekke på hverandres erfaringer. Metoden gjør det lettere for deltakerne å relatere informasjonen til egen situasjon fordi den kommer fra noen de kan identifisere seg med.

Dette er også viktig for å bygge et støttenettverk mellom deltakere, som har vært en vellykket metode i prosjektet. Nettverkene har oppstått gjennom prosjektet som en direkte konsekvens av at deltakerne møter hverandre på arbeidsmarkedssesjonene. Disse har bidratt til at prosjektets målsettinger er nådd på en mer effektiv måte, ved at folk hjelper hverandre med informasjon, tips, jobbformidling og moralsk støtte. Videre har prosjektet erfart at slike nettverk bidrar til at isolasjon, angst og psykiske belastninger som følge av arbeidsledighet i et fremmed land blir dempet vesentlig.

Kirkens Bymisjon Bergen v/Empo Flerkulturelt Ressurssenter: «Informasjonsformidling og veiledning til norsk språk, jobb og samfunn»

Empo - Flerkulturelt Ressurssenter har siden 2005 år drevet og utviklet et ressurscenter med et mangfold av deltakere, aktiviteter og ressurser. Empo har tilgang til bred faglig kompetanse og veiledningskompetanse, og har tilegnet seg stor kunnskap om målgruppene, og bred erfaring og kompetanse om temaene som omfattes av prosjektet. I tillegg har de fleste av Empos medarbeidere selv innvandrerbakgrunn, og dermed egen migrasjonserfaring og tilgang til aktuelle miljøer gjennom sine nettverk.

Bakgrunnen for prosjektet, som startet opp i 2015, er at senteret så et økende behov for informasjon og veiledning tilpasset ulike nivå og behov hos ulike målgrupper av personer med innvandrerbakgrunn. Gjennom erfaring med målgruppen og ulike kurs og aktiviteter bestemte Empo seg i 2015 for å utvikle et eget prosjekt rettet mot dette formålet. Overordnet mål er å øke personers deltakelse og integrering i det norske samfunnet, gjennom å formidle tilpasset informasjon og tilby veiledning slik at de kan få større forståelse for samfunnet. Målgruppen er både kvinner og menn med innvandrerbakgrunn og oppholdstillatelse i Norge, men som ikke er omfattet av introduksjonsordningen. Totalt ble 205 personer nådd gjennom prosjektet i 2016. Det ble gjennomført 34 ukentlige fagdager med informasjonsformidling, samtalegruppe og individuell veiledning om norsk språk, jobb og samfunn, og gjennomført to kurs i "Språk, jobb og samfunn" med eget kursmaterieell utviklet i Empo. Kursmateriellet er basert på mange års erfaring med målgruppen og deres behov og ønsker.

I prosjektet benyttes en helhetlig "empowerment"-tilnærming, hvor deltakerne gjennom ulike prosesser tar i bruk egne ressurser, etablerer nettverk og får større kontroll over egen situasjon og eget liv gjennom mer aktiv deltakelse. Prosjektet benytter Empos kompetanse og erfaring med kurs, grupper, temadager, endringsarbeid, råd- og veiledning og sosiale møtesteder, med et sterkt fokus på informasjonsformidling og veiledning. Prosjektdeltakerne blir oppfordret til å benytte andre tilbud ved Empo, slik at personlig veiledning og rådgivning, formell og uformell norskopplæring, og sosiale opplevelser sammen utgjør et helhetlig tilbud. Deltakerne oppfordres til å benytte andre tilbud i organisasjonen, slik at de får et helhetlig tilbud. En erfaring fra prosjektet er at mange i målgruppen lever under svært sammensatte og krevende livsforhold, og at kombinasjonen av personlig

veiledning, informasjonsformidling i gruppekontekst, norsk språktrening, sosialt samvær og nettverksbygging gir gode resultater. Mange av deltakerne gir uttrykk for at tilbudet fører til at de deltar mer aktivt i både samfunns, familie- og arbeidsliv.

Del 2 - Aktiviteter knyttet til intensjonsavtaler mellom IMDi og frivillige organisasjoner

IMDi har intensjonsavtaler med åtte frivillige organisasjoner: Frivillighet Norge, Norges Fotballforbund, Norges Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Norske Kvinners Sanitetsforening, Redd Barna, Den Norske Turistforening og Norges Idrettsforbund. 3,2 mill. kroner var avsatt til tiltak knyttet til disse avtalene i 2016.

Et mål med intensjonsavtalene er å styrke frivillige organisasjoners arbeid med integrering av flyktninger og innvandrere i lokalsamfunnet. Videre er det et mål å inkludere flere med minoritetsbakgrunn som medlemmer, tillitsvalgte og frivillige i organisasjonene. Organisasjonene har et stort nettverk av lokalavdelinger og lag rundt i kommunene, sitter på store organisasjons-nettverk og organiserer tusenvis av frivillige. Dermed når de også ut til et stort antall kommuner og frivillige over hele landet med sine aktiviteter og tiltak.

IMDi fikk åtte søknader på til sammen kr. 4 505 000, dvs. fra alle organisasjonene med intensjonsavtale.

Oversikt over tildelt støtte i 2016, del 2

Organisasjon	Tiltak	Tilskudd
Norsk Folkehjelp	Folkevenn	350 000
Norges Fotballforbund	En inkluderende fotballhverdag	325 000
Norske Kvinners Sanitetsforening	Flyktningprosjektet 2016	350 000
Norges Røde Kors	Integrerings- og inkluderingsstiltak	650 000
Norges Idrettsforbund	Et mer inkluderende samfunn gjennom idrettslag	325 000
Frivillighet Norge	Inkludering i frivillig sektor	500 000
Redd Barna	En god nabo	350 000
Den Norske Turistforening	Et flerkulturelt DNT	350 000

I tråd med intensjonen for ordningen er det lagt vekt på å få til en helhetlig satsing gjennom større frivillige og humanitære organisasjoner med nettverk i ulike lokalmiljøer med fokus både på tilrettelagte aktiviteter og inkludering i ordinært organisasjonsliv.

Som følge av de store asylankomstene i 2015, mobiliserte flere av organisasjonene betydelige ressurser rettet mot asylmottak og integrering av nyankomne flyktninger. Organisasjonene har i stor grad klart å holde på dette engasjementet i 2016, med fortsatt økt frivillig innsats i lokallagene. Både Norsk Folkehjelp og Norske Kvinners Sanitetsforening rapporterer om flere nye lokallag, og norsktreningstilbudene i regi av Norges Røde Kors har økt betydelig i løpet av 2016.

Eksempel på tiltak knyttet til intensjonsavtalene i 2016

Gjennom prosjektet *En inkluderende fotballhverdag* har **Norges Fotballforbund** (NFF) gjennom flere år fokusert på nødvendigheten av å inkludere minoritetsbefolkningen inn i fotballen. Dette har ført til varige endringer i bevisstheten rundt i kretsene og i lokale klubber. NFFs «kvalitetsklubb»-satsning involverer over 200 klubber over hele Norge. Sentralt i denne satsningen er at rekruttering skal være i samsvar med den demografiske utviklingen. Et tiltak har vært å videreutvikle verktøy for å rekruttere foreldre, med særlig vekt på foreldre med minoritetsbakgrunn. Et annet tiltak er Dommere med annen etnisk opprinnelse som ble gjennomført over hele landet i 2015, og videreført i 2016. Tiltaket har som mål å undersøke utfordringer denne gruppen dommere har, og hvilke verktøy som må på plass for at disse skal få en enklere hverdag. Det ble arrangert samlinger over hele landet i

2016, og avdekket behov som danner grunnlag for videre utvikling av verktøy og tiltak i 2017. I 2015 ble det nedsatt et minoritetspolitisk utvalg som i 2016 har bidratt i utformingen av NFFs inkluderingspolitikk i NFFs handlingsplan for 2016-2019.

5. Innsats for særlig utsatte innvandrergupper

Formålet for tilskuddsordningen er å skape arenaer for direkte kontakt med utsatte innvandrergupper. Det blir gitt støtte til ulike tiltak som bidrar til myndiggjøring og integrering av utsatte innvandrergupper, bygd på samarbeid med ressurspersoner og brobyggere i ulike minoritetsmiljøer. Det var satt av 2 mill. kroner til denne ordningen i 2016, og tilskuddet var øremerket organisasjonene MiRA Ressursenter for kvinner med minoritetsbakgrunn og Kirkens Bymisjon v/Primærmedisinsk Verksted. MiRA-Senteret fikk 700 000 kroner til prosjektet *Mødre som veiledere* og Primærmedisinsk Verksted fikk 1,3 mill. kroner i driftsstøtte.

6. Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner

Den store ankomsten av asylsøkere høsten 2015 førte til et behov for å styrke frivillighetens innsats for å ta imot og integrere flyktninger. Stortinget bevilget i 2016 29,5 mill. til en ny tilskuddsordning for integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner.

Målet med tilskuddsordningen er beskrevet i Prop 1 S (2015 – 2016):

«Målet med tilskuddsordningen er å utnytte ventetiden i asylmottak best mulig og å forberede flyktninger på bosetting i kommunene. Tilskuddet skal stimulere til aktiviteter som bidrar til at beboere i mottak får en meningsfull hverdag og bedre muligheter for deltakelse i arbeid eller utdanning. Målgruppen for ordningen er beboere i asylmottak, primært de over 18 år.»

IMDi mottok 174 søknader på til sammen 71,16 mill. kroner. Det ble tildelt 28,83 mill. kr fordelt på 104 prosjekter. Én av organisasjonene trakk seg etter tildelingen. Prosjektene som har fått innvilget støtte har både geografisk spredning og spredning i type tiltak. Det er igangsatt aktiviteter i samtlige 19 fylker.

Det ble i tillegg gitt 600 000 kroner til vertskommunene for Integreringsmottakene i Bodø, Kristiansand, Larvik, Oslo og Steinkjer kommune. Kommunene lyste ut midlene, som gikk til tiltak i regi av frivillige organisasjoner i de nyetablerte integreringsmottakene. Ettersom integreringsmottakene ble etablert sent på året, fikk flere frivillige organisasjonene som fikk midler gjennom denne utlysningen mulighet å benytte midlene også i første kvartal av 2017. Ettersom integreringsmottakene nå er etablert, er det ikke holdt av slike midler i 2017.

Flere av prosjektene har kombinert norsktrening, arbeidsrettede tiltak og kunnskap om det norske samfunnet med idretts- og friluftaktiviteter. IMDi mener at det er positivt at organisasjonene kombinerer aktiviteter som idrett- og friluftaktiviteter med arbeids- og utdanningsfremmede tiltak. Kombinasjonstiltakene fokuserer på å få frem ressurser hos flyktingene som vil være positive for den enkeltes integreringsløp. Prosjektene har bidratt å forberede flyktingene på bosetting i kommunene. **Totalt nådde tiltakene ut til rundt 27 200 beboere på mottak.** Det har blitt gjennomført aktiviteter for beboere på rundt **80 mottak** spredt rundt i alle landets fylker. Flere beboere har deltatt på flere av tiltakene.

Organisasjonene som har mottatt støtte i 2016 har etablert gode samarbeidsrelasjoner i lokalsamfunnet. Organisasjonene oppgir å ha samarbeidet med kommunen, det lokale næringslivet og med andre organisasjoner. 37 prosent av organisasjonene oppgir å ha samarbeid med kommunen i gjennomføringen av prosjektet. Dette kan knyttes opp mot resultatkrav 4.1 i Tildelingsbrevet om at

antall samarbeidstiltak og arenaer hvor frivillige organisasjoner og kommuner deltar skal øke. Denne tilskuddsordningen var ny i 2016, og det kan derfor sies at antall samarbeidstiltak frivillige organisasjoner og kommuner deltar har økt fra 2015.

Oversikt over type aktiviteter

	Norsktrening	Kunnskap om det norske samfunnet	Arbeidsrettede tiltak	Veiledning om bolig	Flyktingguide og lignende	Idretts- og friluftaktiviteter
Hovedaktivitet	50	47	9		4	33
Delaktivitet B	10	19	8	1	9	9
Delaktivitet C	7	4	6	1	6	8

Alternativt: Organisasjonene oppgir å ha fokus på en eller flere aktiviteter

	Norsktrening	Kunnskap om det norske samfunnet	Arbeidsrettede tiltak	Veiledning om bolig	Flyktingguide og lignende	Idretts- og friluftaktiviteter
Aktiviteter	67	70	23	2	19	50

Oversikt over samarbeidspartnere

Samarbeid med næringslivet	Samarbeid med andre organisasjoner	Samarbeid med kommunen
35	52	38

For de avsatte midlene til aktiviteter i de fem integreringsmottakene, rapporteres det om svært gode tiltak for beboerne og godt samarbeid mellom kommune og frivilligheten. Oslo kommune skriver: «Kommunen opplever at samarbeidet med de frivillige i stor grad har bidratt til at arbeidet med planlegging, oppstart og drift av Oslo mottak har fungert bedre enn man ellers kunne fått til. De frivillige har hatt hovedfokus på et tilbud av god kvalitet til beboerne.» 18 frivillige organisasjoner fått støtte gjennom disse midlene til tiltak i integreringsmottak.

Oversikt over organisasjoner som fikk støtte i 2016

Fylke	Organisasjon	Prosjekttittel	Navn på mottak	Tilskudd
Akershus	Norsk Folkehjelp	Informasjonsfilmer for beboere på asylmottak.	Dikemark	68 000
Akershus, Buskerud	Kristen Idrettskontakt	Sosiale idrettsgrupper på Østlandet	Hurdal, Kongsberg, Drammen, Ål	191 000
Aust-Agder	BLOMSTRENDE SØRLAND	Grønn trivsel	SANA Lillesand og Birkeland	336 377
Aust-Agder	Kristent Interkulturelt Arbeid	Norskundervisning, Norsktreningskafé	KRS	100 000
Aust-Agder	Kristent Interkulturelt Arbeid	NORSKTRENINGSKAFÈ	Vennesla statlige mottak	72 000
Aust-Agder	REFUGEES WELCOME TO AUST-AGDER	RWTAA PRO 2016	Blødekjær statlige mottak Myrene statlige mottak	281 000
Aust-Agder	STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON AUST-AGDER OG TELEMAR (Arendal)	Erfaringskonsulentene	Blødekjær statlige mottak	250 000

Buskerud	Den Norske Kirke, Strømsø menighet	Strømsø Daghøgskolen	Drammen	110000
Buskerud	Kongsberg Røde Kors	Samfunnsopplæring og integrering	Kongsberg	300000
Buskerud	Nesbyen Frivilligsentral	Integreringskafè.	Nesbyen	50000
Buskerud, Akershus, Østfold	Flerkulturelt råd Oslo og Akershus	Sunn start	Hemsedal, Dikemark, Veumallen og Bjørnebekk	850000
Finnmark	SISA	Asylsøkere som ressurs i lokalsamfunnet	Alta mottak	250 000
Finnmark	Vadsø Atletklubb	Arbeidsrettede tiltak, idretts- og friluftaktiviteter, kunnskap om Nord-Norge	Oscarsgata	500 000
Hedmark	Kobra bordtennisklubb	Integrering med bordtennis	Kongsvinger og Hovelsåsen	15000
Hedmark	Norges Jeger og Fiskerforbund Hedmark	Friluftaktiviteter for beboere i mottak - fisking	Hamar, Hovelsåsen, Stor-Elvdal og Kongsvinger	100000
Hedmark	Norsk Folkehjelp Kongsvinger og Eidskog	Familietreffet	Kongsvinger	60000
Hedmark	Refugees Welcome to Hamar	Den Globane Hane	Hamar	25000
Hordaland	Aktiv Seilas	Aktiv fritid på sjøen for beboere på mottak	Heiane	99 000
Hordaland	CISV Verda på Stord	Familiegruppe	Heiane	22 000
Hordaland	Folkeuniversitetet Vestlandet	Kursvirksomhet i Arna mottakssenter	Arna	250 000
Hordaland	KIA Bjørgvin	Sommerleir/ Språkcafé/ Dugnad og nettverksforum	Arna/ Sund	70 000
Hordaland	Norsk Folkehjelp	Kvinner Kan	Jølster i Sunnfjord	60 000
Hordaland	Stord Petanqueklubb	Deltakelse i Petanque aktivitet-mål om positiv fritid	Heiane	40 000
Hordaland	Sund Turlag	Fleirkultur	Sund	150 000
Hordaland	Ulriken Eagles Basketballklubb	Aktivitetsassistanse i asylmottak	Øygarden	300 000
Møre og Romsdal	Kulturhuset Dragen-Fjord Service	Fjord Service	Ålesund mfl	300 000
Møre og Romsdal	Norsk Folkehjelp - Ålesund og Omegn	Førstehjelpskurs	Volda	32 339
Møre og Romsdal	Act Volda	Friluftsliv med flyktninger og asylsøkerne	Volda	76 800
Møre og Romsdal	Tingvoll IL fotball	Tingvoll II	Tingvoll	40 000
Møre og Romsdal	Tingvoll Røde Kors	Friluftsliv med asylsøkerne	Tingvoll	70 000
Møre og Romsdal	Yrkesakademiet	Jobb på det norske arbeidsmarked	Søre-Sunnmøre	45 000
Møre og Romsdal	Yrkesakademiet	Hvordan starte bedrift i Norge	Søre-Sunnmøre	45 000
Møre og Romsdal	Ålesund Røde Kors	Integrering og nettverksbygging for alle i Ålesund kommune	Ålesund mfl	20 000
Nordland	Hadsel Røde Kors	Stod IL	Bankplassen mottak	224 000

Nordland	KUN	Aktiv på vent	Lødingen og Tverlandet	300 000
Nordland	Hadsel Røde Kors	Integreringsprosjekt for beboere på Bankplassen asylmottak	Bankplassen mottak	224 000
Nordland, Møre- og Romsdal	Frelsesarmeen	Frelsesarmeens integreringsarbeid	Skillevollen, Rana, Solbakken	1 400 000
Nordland, Troms og Finnmark	HATS	Kulturverksted og inkluderingsseminar	Oscarsgata, Alta, Tromsø, Setermoen Harstad, Svolvær, og Lødingen	450 000
Nord-Trøndelag	KUN	Aktiv på vent	Steinkjer og Finsås	250 000
Nord-Trøndelag	Mental Helse Snåsa	Bygge bro mellom lokal samfunn og bosatte flyktninger/asylsøkere	Finsås	150 000
Nord-Trøndelag	Namsens Auge - Grong	Namsens Auge	Grong	25 000
Nord-Trøndelag	Namsos Røde Kors	Andelslandbruk	Namsos	50 400
Nord-Trøndelag	Nord-Trøndelag Idrettskrets	Sprek bosetting	Steinkjer/Namsos mfl	130 000
Nord-Trøndelag	Norges Jeger- og Fiskerforbund NT	På tur med gode venner	Steinkjer mfl	200 000
Nord-Trøndelag	Røde Kors - Lokale foreninger i N-T	Aktiviteter for kvinner og menn i regi av lokalforeninger i Nord-Trøndelag Røde Kors	Steinkjer/Levanger mfl	170 000
Nord-Trøndelag	Stod IL - volleyball	Grenseløs volleyball	Steinkjer/Levanger mm	90 000
Oppland	Dovreskogen I.L.	Aktiviteter for alle	Dovre	50000
Oppland	Folkeakademiet Østre Toten	Kvalifiseringakt. for asylanter	Toten	400000
Oppland	Gjøvik Frivilligsentral	Aktiviteter Bondelia	Gjøvik	10000
Oppland	Oppland Røde Kors	Aktiviteter på mottak for voksne	Gjøvik og Søndre Land	110000
Oppland	Pillarguri Badmintonklubb	Integrering av asylsøkere på Rapham	Sel	80000
Oppland	Ringebu Fåvang Fotballklubb	Fotballaktiviteter	Ringebu	5000
Oppland	Skogbrukets Kursinstitutt	Grønn Kompetanse-integrering av..	Toten, Hamar og Gjøvik	850000
Oppland	Vestre Toten Handicapidrettslag	Integreringsfremmende tiltak	Vestre Toten	50000
Oslo, Akershus	Norsk Folkehjelp	Førstehjelpskurs for beboere på Volda mottak	Torshov transitt, Dikemark	845 000
Oslo, Akershus, Buskerud, Hedmark	IOM	Pilot project - Professional Accelerated Introduction for Jobs and Entrepreneurship (PAIJE project)	Ila, Bjørnebekk, Gol, Dikemark, Hamar, Kongsvinger	330 000
Rogaland	Naturvernforbundet i Rogaland	Friluftaktiviteter og integreringstiltak for asylbeboere	Stavanger/Sandnes	41 000
Rogaland	Pøbel Prosjektet	Levende CV	Sandnes, Stavanger	400 000
Rogaland	Røde kors Haugesund	Kreativo og kreativo 2	Haugaland	25 000
Rogaland	Sandnes Røde kors	Guid for asylsøkere	Sandnes	180 000
Rogaland	KIA Rogaland	Pusterommet		400 000

Sogn og Fjordane	Flora Frivilligsentral	Ein god kvardag for asylsøkjara i Flora	Solbakken	345 000
Sogn og Fjordane	Frivillighetssentralen Husnes	Bli her	Husnes/ Kvinnherad	225 000
Sør-Trøndelag	Kirkens Bymisjon i Trondheim-Batteriet	Søster til Søster konsept	Nord og Sør-Trøndelag	700 000
Sør-Trøndelag	Mangfoldshuset i Trondheim	Vennskapsdag	Trondheim	85 000
Sør-Trøndelag	Sacred smile/Verdige smil	Integrering gjennom nettverk og inkludering	Trondheim	95 000
Sør-Trøndelag	Spektra Cricket Klubb i Trondheim	Cricket Test Match	Trondheim	11 100
Telemark	DER DU BOR - GRENLAND	Ny og aktiv - der du bor	Hero Skien	320 000
Telemark	HELGEN IDRETTSKLAG (Ulefoss)	Idrettslig aktivitet	Nome	20 000
Telemark	HERØYA NÆRMILJØSENTER (Porsgrunn)	Ny på Herøya	Snorre	230 000
Telemark	Kristent Interkulturelt Arbeid	Kvinnegruppa+	Fossnes	20 000
Telemark	Kristent Interkulturelt Arbeid (Skien)	Skien Kvinneforum; KIA	Skien	12 000
Telemark	PORSGRUNN MENIGHETSPLEIE FRIVILLIGHETSSENTRAL	Felleskapstilbud til småbarnsfamilier	Fossnes og Snorre	150 000
Telemark	TELEMARK INNVANDRERRÅD	Alt du lærer kan åpne dører nå og i fremtiden	Nome, Porsgrunn	80 000
Telemark	TELEMARK TURISTFORENING	Til Topps Telemark	Hero; avd. Skien Fossnes og Porsgrunn	200 000
Telemark	TELEMARK TURISTFORENING	Natur på Norsk med Telemark Turistforening	Porsgrunn, Notodden, Skien, Nome	340 000
Telemark	TINN KIRKELIGE FELLESRÅD	Daghøyskole for asylsøkere	Mandheimen	45 000
Troms	Bygdelaget Samhold	Sommerdager på Målsnes (familiearrangement)	Målselv mottak	60 000
Troms	FNF Troms	Introduksjon til friluftsliv, turer, friluftsskoler og arrangement i Troms	Nordreisa , Tromsø, Harstad, Kvæfjord, Setermoen	245 000
Troms	Ishavsbyen FK	Aktivitetstilbud Ishavsbyen	Tromsø	20 000
Vest-Agder	FILADELFIA	INTERNASJONAL MIDDAG, OG NORSK KURS	KRS flere	114 276
Vest-Agder	FLEKKEFJORD SVØMMEKLUBB	Svømmeopplæring for asylsøkere i Flekkefjord	Flekkefjord	95 000
Vest-Agder	HUMAN-ETISK FORBUND VEST-AGDER	Å lære norsk med sang	KRS flere	30 000
Vest-Agder	KIRKEN I DALEN	Internasjonalt felleskap	Kvinesdal Lopex	22 000
Vest-Agder	KLIMAALLIANSEN.NO	Bydyrking Grønt senter	Kristiansand statlige mottak	70 000
Vest-Agder	Kristent Interkulturelt Arbeid	KIA Lyngdal, internasjonale samlinger	Lyng og Hausvik	15 000
Vest-Agder	KVINESDAL RØDE KORS	Kolonihager for flykninger	Kvinesdal	12 000
Vest-Agder	Mandal frivillighetssentral	PRATEN	Mandal	30 000

Vest-Agder	STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON I KRISTIANSAND	Velkomstsenter for flykninger og asylsøkere	Kristiansand	320 000
Vest-Agder	VENNESLA FRIVILLIGSENTRAL	Bli kjent i Vennesla	Vennesla	90 000
Vest-Agder	VEST AGDER BYGDEKVINNELAG	Likestilling, matkultur og friluft	Mandal	220 000
Vest-Agder	VEST-AGDER RØDE KORS DISTRIKTSKONTORET	Kompetanseheving og aktiv integrering	KRS og Mandal	98 000
Vestfold	Sandefjord Frivillighetssentral	Velkommen til Sandefjord	Sandefjord	240000
Vestfold	Vintage Baby	Integrering, felleskap og arbeidsrettede tiltak for beboere ved Sandefjord mottak	Sandefjord	300000
Østfold	Fredrikstad sentrum frivillighetssentral	Browls på mottak	Veumalleen	88000
Østfold	Fredrikstad sentrum frivillighetssentral	Sykelopplæring for asylsøkere og bosatte innvandrere	Veumalleen	58000
Østfold	Menigheten 3:16	Sammen i Fredrikstad	Veumalleen	350000
Nasjonalt	Caritas	Arbeids- og karriereveiledning for beboere i asylmottak	Nasjonalt	2 420 000
Nasjonalt	Musikkens studieforbund	SMIA: Sang- og musikktilbud i asylmottak i regi av det frivillige musikklivet i Norge	Nasjonalt	2 051 208
Nasjonalt	Norges Fotballforbund	Fotball for Voksne i Mottak	Nasjonalt	2 230 000
Nasjonalt	Norges Røde Kors	Integreringstiltak for asylsøkere i regi av Norges Røde Kors	Nasjonalt	2 700 000
Nasjonalt	Norsk Folkehjelp	Kunnskap er nøkkelen til integrering	Nasjonalt	610 000
Nasjonalt	Norsk Folkehjelp	Brettspill for integrering og språkforståelse – lær norsk og arabisk og få nye venner med New Amigos	Nasjonalt	499 500
Nasjonalt	Sanitetskvinnene	Aktiviteter for kvinner bosatt på asylmottak	Nasjonalt	350 000

Organisasjoner som fikk støtte gjennom de fem kommunene

Organisasjon	Kommune/mottak	Tilskudd
Muslimsk Union Ungdom (MUU)	Kristiansand	40 000
Domkirken	Kristiansand	45 000
Kirkens bymisjon	Kristiansand	20 000
KIA	Kristiansand	25 000
Vågsbygd menighetshus	Kristiansand	20 000
Fadder for flyktning	Kristiansand	10 000
Syrisk forening	Kristiansand	15 000
Røde Kors	Kristiansand	20 000
Oslo Røde Kors	Oslo	80 000
Caritas	Oslo	80 000
Røra Tae Kwon Do Klubb	Steinkjer	12 300
Steinkjer Sanitetsforening	Steinkjer	1 500
Stod Volleyball / Røde Kors	Steinkjer	1 350
Røde Kors Ungdom	Steinkjer	13 900
Røde Kors	Steinkjer	40 000
Norges Jeger- og Fiskerforbund NT	Steinkjer	4 800
Larvik Sanitetsforening	Larvik	20 000

Eksempler på gode tiltak

Vintage Baby (Fossnes asylmottak, Sandefjord)

Vintage Baby driver Cafe Vintage i Sandefjord. Cafeen som har vært den primære arenaen for aktivitetstilbudene i mottaket. Foreningen arbeider for å finne nye måter å integrere arbeidsledige kvinner med minoritetsbakgrunn i arbeidslivet. De har blant annet gjennomført arbeidsrettede seminarer og bedriftsbesøk hvor flyktningene kan bli kjent med norsk næringsliv. De har også arrangert norsktrening og hatt seminarer om ulike temaer, for eksempel informasjon om det norske samfunnet og psykisk helse. Dette har blitt kombinert med mer lystbetonte aktiviteter som matlaging og juleverksted. Cafeen har fungert som en viktig lokal møteplass for beboerne på mottaket.

Prosjektet har samarbeidet godt med mottak og beboerråd. Vintage Baby sosiale entreprenører har deltatt på beboerrådsmøter og tatt beboere med i planlegging og gjennomføring av aktiviteter. Eksempler på dette er ansvar for matlaging, ansvar for å fortelle om hverandres kultur under temadager, å komme med innspill til innhold på seminar og ansvar for oversettelse til aktuelle språk av seminarinnholdet. Beboerne virket fornøyde med tilbudet og følte eierskap til stedet og aktivitetene de gjennomførte. Vintage Baby valgte å gjennomføre aktiviteter gjennom sommeren, når norskundervisning, barnehager, skole og andre tilbud var stengt. De opplevde at mottaksledelsen, beboerrådet og beboerne var spesielt fornøyde med dette, fordi mange andre tilbud ikke var tilgjengelige gjennom sommeren. Vintage baby har i tillegg laget en månedlig aktivitetskalender for beboerrådet som angir aktuelle frivillige aktiviteter i nærmiljøet som beboerne kan benytte seg av.

HATS (Setermoen, Harstad, Svolvær og Lødingen)

HATS har gjennomført kulturverksteder i samarbeid med mottaket. Det ble gjennomført malerverksted, folkedanskurs, baking, fortelling, filmvisning og fester. Det overordnede målet var å skape gode møteplasser hvor beboerne på mottak og lokalbefolkningen kunne møtes, for slik å bidra til nettverksbygging og utvidet kulturforståelse hos deltakerne. HATS samarbeid med kommunen, andre frivillige organisasjoner og mottaket i gjennomføringen av prosjektet. Instruktører var i dialog med mottakene for å utvikle verkstedene og for å sikre at de skulle være tilpasset målgruppen. Verkstedene og instruktørene fikk gode tilbakemeldinger fra deltakerne. God kartlegging bidro til at innholdet og temaene var godt tilpasset målgruppen, og de ble oppfattet som givende og meningsfulle. De skriver at verkstedene var med på å skape nettverk mellom beboerne på mottakene og lokalbefolkningen, samt at deltakerne fikk utviklet kulturforståelsen.

Telemark Turistforening (Porsgrunn, Skien, Snorre, Brevik)

Telemark turistforening har gjennomført kurset *Natur på Norsk*, hvor deltagerne har fått grunnleggende ferdigheter innenfor norsk friluftsliv. Deltagerne har fått informasjon om Den Norske Turistforening, allemannsretten, turklær og tursekk, kart og kompass – samt har de vært på tur og blitt kjent i nærområdet. De har lært seg å samle ved, lage mat og drikke på bål, følge merkinger og skilter på stier og i skogen, og ha med seg de rette klær og utstyr for å være på tur. Målet med kurset var at asylsøkerne skulle bli motivert for å dra på tur, og gjøre dem komfortable med å dra på tur sammen med andre eller på egen hånd.

Kongsberg Røde Kors

Kongsberg Røde Kors har blant annet hatt tiltaket «Kongsberg-aktiviteten», hvor man fokuserer på integrering og språktrening i en mer avslappet tone. Deltakerne møtes hver onsdag kveld og lærer språk og får hjelp med andre utfordringer knyttet til integrering samtidig som de får servert mat fra ulike land og har diverse aktiviteter som spill, dans og musikk. Det har vært mellom 30 – 60

besøkende per gang. Beboerne har også hatt språkpraksis i ulike bedrifter. Kongsberg Røde Kors har fått i stad avtaler med bedrifter, og gjennom Hero fått navn på aktuelle kandidater fra mottaket. Flyktningen skriver også under på en kontrakt. Sentrale elementer i «arbeidsavtalen» er at arbeidsspråket skal være norsk, man skal gjøre som man blir bedt om og man skal møte til riktig tid. De som fullførte fikk en attest, og arbeidsgiver fikk en liten gave.

De skriver at prosjektene har vært med å dekke behov for sosialt samvær og skapt nettverk som bidrar til integrering. Aktivitetene har blitt tatt godt imot av beboerne, og de har selv bidratt med forslag til nye aktiviteter, noe som gjør at de føler eierskap til tiltakene. De som har deltatt i språkpraksis har blitt bedre i norsk og fått større motivasjon.

Litteraturliste

Eimhjellen, Ivar & Signe Bock Segard (2010). *Etniske minoriteter og frivillige organisasjoner*. Rapport 2010:8. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

NOU 2017:2. *Integrasjon og tillit. Langsiktige konsekvenser av høy innvandring*.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: the collapse and revival of American community*. New York: Simon & Schuster.

Segard, Signe Bock (2011). *Frivillig sektor og innvandrere. Et forskningsbasert notat*. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Søholt, Susanne, Kristian Rose Tronstad og Hild Marte Bjørnsen (2014). *Innvandrere og sysselsetting i et regionalt perspektiv. En kunnskapsoppsummering*. NIBR-rapport 2014:25, Oslo: Norsk institutt for by- og regionforskning.

Wollebæk, Dag & Karl Henrik Sivesind (2010). *Fra folkebevegelse til filantropi? Frivillig innsats i Norge 1997 – 2009*. Rapport 2010:3. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Ødegård, Guro, Jill Loga, Kari Steen-Johnsen og Bodil Ravneberg (2014). *Fellesskap og forskjellighet: Integrasjon og nettverksbygging i flerkulturelle lokalsamfunn*. Oslo: Abstrakt forlag.